

Tehillim-Psalms for the Ages (Chapter 25-Part III)

11/20/13

Rabbi Shmuel Silber

rabbisilber@suburbanorthodox.org

1. תהלים פרק כה

א לְדָוִד אֱלֹהֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֲשָׁא: ב אֱלֹהֵי כֹךְ בִּטְחֹתִי אֶל־אֲבוֹשָׁה אֶל־יַעֲלֹצוֹ אֵיכִי לִי: ג גַּם כָּל־קְוִיךָ לֹא יִבְשׁוּ
 לְבָשׁוּ הַבּוֹגְדִים רִיקָם: ד דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֲרָחוֹתֶיךָ לְמַדְנִי: ה הַדְרִיכֵנִי בְּאֵמֶתְךָ | וּלְמַדְנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם: ו זְכַר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחֶסֶדְךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: ז חַטָּאוֹת נַעֲוִי | וּפִשְׁעֵי אֶל־תִּזְכֹּר
 כְּחֶסֶדְךָ זְכַר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוֹבֶךָ יְהוָה: ח טוֹב וַיִּשָּׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרָה חֲטָאִים בְּדֶרֶךְ: ט יְדִרְךָ עֲנוּיִם בְּמִשְׁפָּט
 וַיִּלְמַד עֲנוּיִם דְּרָכֶיךָ: י כָּל־אֲרָחוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאֵמֶת לְנַצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֻתוֹ: יא לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִּי
 רַב־הוּא: יב מִי זֶה הָאִישׁ יֵרָא יְהוָה יוֹרְנוֹ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר: יג נִפְשׁוּ בְּטוֹב תִּלִּין וְזִרְעוּ יִירֶשׁ אֶרֶץ: יד סוֹד יְהוָה לִירְאָיו
 וְבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם: טו עֵינֵי תָמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצֵא מִרְשַׁת רָגְלִי: טז פִּנְהָ־אֵלֶי וְחַנּוּנִי כִּי־יַחֲדִיד וְעֲנִי אָנִי:
 יז צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ מִמְצוֹקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: יח רָאֵה־עֲנִי וְעֲמִלִי יִשָּׂא לְכָל־חַטָּאוֹתַי: יט רָאֵה אוֹיְבֵי כִּי־רַבּוֹ
 וְשִׁנְאַת חֲמָס שְׁנֵאוֹנִי: כ שְׁמֶרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֶל־אֲבוֹשׁ כִּי־חֲסִיתִי כֹךְ: כא תִּסְוֶיֶשׁ יְצוּרֵנִי כִּי קִוִּיתִיךָ:
 כב פִּדְהָ־אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו:

1. Of David. To You, O Lord, I will lift up my soul. 2. My God, I trusted in You; let me not be ashamed. Nor shall my enemies rejoice over me. 3. Neither shall any of those who hope for You be ashamed; let those who betray [to the extent of] destitution be ashamed. 4. O Lord, let me know Your ways; teach me Your paths. 5. Direct me with Your truth and teach me, for You are the God of my salvation; I hope for You all day long. 6. Remember Your mercies, O Lord, and Your kindnesses, for they have been since time immemorial. 7. The sins of my youth and my transgressions, do not remember; what is worthy of Your kindness, You remember for me, for the sake of Your goodness, O Lord. 8. The Lord is good and upright; therefore, He leads sinners on the road. 9. He leads the humble with just rules and He teaches the humble His way. 10. All the Lord's ways are kindness and truth for those who keep His covenant and His testimonies. 11. For Your name's sake, O Lord, You shall forgive my iniquity, for it is great. 12. Who is this man who fears the Lord? He will guide him on the road that he chooses. 13. His soul shall abide in prosperity, and his seed shall inherit the earth. 14. **The secret of the Lord is with those who fear Him, and His covenant is to let them know [it].** 15. My eyes are always to God for He will take my feet out of the net. 16. Turn to me and be gracious to me, for I am alone and poor. 17. The troubles of my heart have increased; deliver me from my straits. 18. See my affliction and my toil, and forgive all my sins. 19. See my enemies for they have increased, and they hate me with unjust hatred. 20. Guard my soul and save me; let me not be shamed for I have taken refuge in You. 21. Sincerity and uprightness shall guard me, for I have hoped for You. 22. O God, redeem Israel from all its troubles.

What is the "SOD" that requires a relationship with God to understand?

- A. The deeper meaning and understanding of Torah.
- B. How much God loves us.
- C. What God's wants of us in life.
- D. Tzaddik V'Ra Lo - why bad things happen to good people.
- E. Secrets are only meant for God not for man.

All of these concepts are understood by "Yi'reyav, those who fear God."

Question: What is the definition of Yirah?

2. ויקרא פרק יט

(יד) לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך אני יקוק:

14. You shall not curse a deaf person. You shall not place a stumbling block before a blind person, and you shall fear your God. I am the Lord.

3. ויקרא פרק יט

(לב) מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני יקוק:

32. You shall rise before a venerable person and you shall respect the elderly, and you shall fear your God. I am the Lord.

4. ויקרא פרק כה

(יז) ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלהיך כי אני יקוק אלהיכם:

17. And you shall not wrong, one man his fellow Jew, and you shall fear your God, for I am the Lord, your God.

5. ויקרא פרק כה

(לר) אל תקח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך:

36. You shall not take from him interest or increase, and you shall fear your God, and let your brother live with you.

6. ויקרא פרק כה

(מג) לא תרדה בו בפרך ויראת מאלהיך:

43. You shall not work him with rigor, and you shall fear your God.

7. דברים פרק ו

(יג) את יקוק אלהיך תירא ואתו תעבד ובשמו תשבע:

13. You shall fear the Lord, your God, worship Him, and swear by His name.

Approach #1:

8. אבן עזרא דברים פרשת ואתחנן פרק ו פסוק יג

(יג) תירא – שלא תעשו מצות לא תעשה

Approach #2:

9. אבן עזרא ויקרא פרשת קדושים פרק יט פסוק יד

(יד) וכן לא תקלל חרש בעבור שיש לך כח. וכן לפני עור. ויראת מאלהיך שהוא יכול להענישך לשומך חרש ועור:

10. אבן עזרא ויקרא פרשת קדושים פרק יט פסוק לב

וטעם ויראת מאלהיך שיענישך בימי הזקנה:

Approach #3:

11. אור החיים ויקרא פרשת קדושים פרק יט פסוק לב

ואמר ויראת מאלהיך זו יראת עונש יום הדין

Approach #4:

12. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף לב עמוד ב
ת"ר: מפני שיבה תקום – יכול יעצים עיניו כמי שלא ראהו? ת"ל: תקום ויראת, דבר המסור ללב נאמר בו ויראת מאלהיך.

13. רש"י מסכת קידושין דף לב עמוד ב
דבר המסור ללב – ללבו של עושה הדבר הוא יודע אם ראהו או לאו לפי שיכול להשמט מעיני חבריו שלא יחזיקו כרשע ושידיעוהו לכף זכות ויאמרו לא ראהו לכך נאמר ויראת מאלהיך שכל המחשבות גלויות לו ויודע כך שלסחור ולבטל מלתו נחכוונת.

14. רש"י ויקרא פרשת קדושים פרק יט פסוק יד
ויראת מאלהיך – לפי שהדבר הזה אינו מסור לחכמים לדעת אם דעתו של זה לטובה או לרעה, ויכול להשמט ולומר לטובה נחכוונתי, לפיכך נאמר בו ויראת מאלהיך המכיר מחשבותיך. וכן כל דבר המסור ללבו של אדם העושהו ואין שאר חבריו מכירות בו, נאמר בו ויראת מאלהיך:

15. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Leviticus Chapter 19 Verse 14

ויראת מאדקיד אני ה' And in all these matters, we are not to feel ourselves under the judgment of our fellowmen, to be before a human tribunal, but to be placed under the Eye of God, the All-seeing One Whose constant presence teaches us the most conscientious watch over ourselves and self-criticism of all our behaviour: והרי הדבר מסור ללב שנאמר ויראת מאדקיד: (ת"כ), אני ה'.

Approach #5:

16. אגרא דפרקא אות שמא
נראה דס"ל דהאי ויראת מאלהיך הוא הבטחה, כשתקיים המצוה הזאת, והיה זה שכרך ויראת מאלהיך, יגיע לך היראה

R. Zvi Elimelech Shapira of Dinov was born in 1785 / 5545. He was a close disciple of R. Ya'acob Yitzchac Horowitz, the Chozeh (Seer) of Lublin, and other great Chassidic leaders. His mentor revealed to him that he stemmed from the tribe of Yisachar, and hence entitled his famous work Bnei Yisachar. He served as rabbi of a number of Polish Jewish communities, the last ones being Munkatch and Dinov. He became a Chassidic leader in 1815 / 5575.

17. אלשיך על ויקרא פרשת קדושים פרק יט פסוק לב
הנני אומר לך מפני שיבה תקום והדרת פני זקן, ובהחשיבך אותם ידריכוך בדרך טובה ויראת מאלהיך כי תלך בעצתם. ולא שאני מלמדך להועיל על הנוגע אלי, כי אני ה' לא שניתי גם בעברך רצוני. כי תמיד אני ה', ואם תפגום בם תפגום בשורשך אך לא בי חלילה, כי אני ה' בהוייתי הקודמת, כי לא חסרתי בעונותיך:

Approach #6:

18. משנה מסכת אבות פרק א משנה ג

אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק הוא היה אומר אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא הו' כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם:

19. עבודת ישראל ליקוטים לאבות פרק א משנה ג

או יאמר ויהי מורא שמים עליכם. כי יש שני מיני יראה, יראת העונש ויראת ה', למשל תינוק שהיה רץ בשווקים וישב לו קוץ ברגלו וחלה את רגלו, והבין אביו שרפואתו וטובתו הוא שיחתוך מעט בשר עם הקוץ וצוה לרופא לחתכו, ואף על פי כן יש לאביו צער גדול מזה ומוכרח שיעלים עיניו ממנו בעת חותכו, כי הוא רוצה להשתיק התינוק ולנחמו, ואחר כך כשהאב רואה עוד שהתינוק רץ מוכיחו ומזכירו הקוץ הראשון והתינוק ירא מזה, ואם התינוק פיקח יסור מזה בעבור הצער שבא לאביו ממנו שלא יבוא לו עוד. כן הדבר הזה כשצר לנו חס ושלום כביכול בכל צרתם לו צר (ישעיה סג, ט), ובודאי כביכול יש לו צער מזה, אך שכל זה הוא לטובתינו. לזה אמר ויהי מורא שמים עליכם, שנסגל מעשינו ועבודתינו למען לא נגרום עוד צער לו יתברך כביכול:

R. Yisrael b. R. Shabtai Hofstein (the Maggid of Koznitz) was born in 1737, in Apte in the Ukraine. In his youth studied under the Noda beYehudah in Prague, and then under the great Hassidic leaders: the Maggid of Mezrich, R. Shmuel Shmelke of Nicholsburg, and R. Elimelech of Lizensk. He was appointed as preacher (maggid) in Koznitz, where he studied and taught, and many gathered around him. He was famous for his unique preaching and sermons, and was considered one of the great rebbes of his time. He died in 1814.

Approach #7:

20. תפארת שלמה מועדים שבועות

ע"ל והדרת פני זקן ויראת מאלהיך כו'. שהקב"ה נגלה בסיני כזקן יושב בישיבה ולזאת אמר הכתוב והדרת פני זקן שתחזור למקומך למעלה הראשונה ולמדריגת הר סיני שיהי' לכם אז התגלות האלקות פנים בפנים. וע"ז ויראת מאלהיך:

R. Shlomo b. R. Dov Zvi haCohen Rabinovitch was born in 1801 in Poland to a distinguished family. He was considered a child prodigy. In 1836 he was appointed rabbi of Radomsk, which thanks to him became a significant Hassidic center. He died in 1866.

21. דע את עצמך (90)

נבין אם כן, ששורש ההסתכלות שדיברנו בתחילה, שעבודת האדם להסתכל על עצמו כנשמה שמולבשת בגוף ולא כגוף שבתוכו נשמה – הוא שורש כל מבנה עבודת האדם. עבודת האדם היא לסלק את הרע מקרבו ולגלות את עצם הוייתו שהוא טוב. לא כמו שיש אנשים הסוברים שאדם צריך לקנות הנהגות טובות, לקנות מידות טובות, ולקנות הרגשות טובות ומחשבות טובות. לא צריך לקנות כלום! צריך רק לגלות את הטוב הטמון בתוכו, את הנשמה הטהורה שנטע הקב"ה בנו, שהיא עצם הוייתנו.